

هاوولاتیانی سەیدسادق گله‌یی له‌که‌می پرۆژه خزمه‌تگوزارییه‌کان ده‌که‌ن

هه‌موو سائیک به‌لێتمان پێ ده‌ده‌ن و
خزمه‌تگوزاریش به‌ چاوی خۆمان نایین

زێده‌پۆیی زۆره‌و چه‌ند گه‌ره‌کی‌کیش بێ تاپۆن

ئاوی بیره‌کان گومانی پێسبوونی لێ ده‌کرێت

ئه‌مسال ته‌نیا یه‌ک به‌رمیل نه‌وت دابه‌شکراوه

زۆربه‌ی قوتابخانه‌کان دوو ده‌وامن و بینا‌کانیشی به‌ پێی پێویست نییه

سەرلەپەرى بەيانی بوو گەشتینە سەیدساق و لەگەرەکی شىخان دىمەنى نەجمەدىن محەمەدو پىرە دايىكى سەرنەجى راکىشاين، كە لەناو قورۇ لىتەى كۆلانەكەيان و لەبەر پىژنەى باران سەرقالى چاكردىنى بەر دەرگای مالمەكەيان بىوون، كە چاويان بەئىمە كەوت و كامىراو رىكۆردەرەكەيان بەدەستمانەو بەيىنى، ھەر زوو دركيان بەو ھەرد كە ئىمە رۇژنامەنووسىن، بۆيە پروويان لە ئىمە كەردو و دياربوو داواكارى و خۆزگەيەكى زۇربان ھەبوو، لىمان پىرسىن وەكو ھاوولائىتەك كەموكورتى و پىداويستىەكانتان لەم گەرەكە ھەژارنشىنە چىيە؟ لەو ھەلامدا وەكو زۇربەى ھاوولائىيانى سەيدساق باسيان لە تاپۆنە كەردنى خانووەكانىيان كەرد و داپىرەكە وتى (كىشەى سەرەكى ئىمە تاپۆنە كەردنى خانووەكانمانە، ئەو بەتە خەمى رۇژانەى ئىمە، وەكو دەشيبىن ئىمە لەناو كۆلانەكى بىن كۆنكرىت و قىرتاوبىن، ھەموو سالىك بەلىنمان پىن دەدەن و چاودەروانى دەمانكۆرژىت و خزمەتگوزارىيەكانىش نايبىنن..) قەسەكانى ئەم دوو ھاوولائىتە ھەمان داواكارى سالىك لەمەوبەرى ھاوولائىيانى ئەم گەرەكەى بەبىرھىناينەو، تەنانت ئەو كات زىياتر

كىشەى سەرەكى گەرەكى شىخان قىرتا و كۆنكرىت نەكەردنى كۆلانەكانىيانە

لە ۹۵۰۰ خانووى پىن تاپۆنە لەو شارەدا بوونيان ھەبوو.. سەيد ساق كە ناحىەى بەرزنجەو ۶۰ گوند لەخۆ دەگرىت و ژمارەى دانىشتووانەكەى ۸۰ ھەزار كەسە، بەيەكەك لەقەزا گەرەكانى كوردستان دادەنرىت كە پرۆژەو خزمەتگوزارى زۇرى پىويستە، ھەرەكو ھاوولائى شىخ عەبدولرەھمان لە گەرەكى كەنى زەرد وتى: (كۆلان و شەقامى گەرەكەكانمان زۆر خراپ و بىسەرەو بەرە و سەرەتاپاى قوروليتەيە و زۆر بەزەحمەت دەتوانىن ناموشووى تىدا بكەين)، لەلایەكى ترەو ئەو شاروچكەيە كە لەدواى سالى ۱۹۹۱ ئاوەدانكرايەو لەسالى ۲۰۰۷ دا برىارى بەقەزابوونى بۇ دەرچوو، بەخىزايەكى زۇر فراوان گەرەبوو، گەرەچى چەندىن پرۆژەو كارى خزمەتگوزارى بۆ ئەنجامدراو، بەلام بەپىنى پىويست و داواكارى خەلك و كاولكارى شارەكەو سەنورەكەى نىيە، لەبەر ئەم ھۆكارە بوو ھاوولائىيانى قەزاكە گەلبى و گازندەيان لەسەر نەبوون و كەمى خزمەتگوزارىيەكان ھەيە بەرادىيەك كاتىك لەكەسەيكمان دەپرسى كەموكورتىەكان و پىداويستىەكانى ئەم شارە چىيە پىنى دەوتىن بۇ چىمان ھەيە؟! ھاوولائى

پروژەى كۆنكرىتەردى كۆلانەكانى گەرەكى سەراو بەپىنى پىويست نىيە

ئەحمەد سەراو كە لە ناو سەنتەرى بازارەكە چاومان پىكەوت سەبارەت بەكەموكورتى خزمەتگوزارىەكانوتى (بەگشتى شاروچكەكەمان كەموكورتى لە بارى خزمەتگوزارى ھەيە، بە تايبەتى لە خراپى كۆلان و شەقامەكانى چەندىن گەرەكدا، ھەرەھا قوتابخانەش بەپىنى پىويست نىيەو لە زۇربەى قوتابخانەكان دوو دەوامىيەو پىويستمان بە بىنايەى ترى قوتابخانە ھەيە)، قايمقامى قەزاكەش تەئكىد لە سەر داواكان و پىداويستىەكانى ھاوولائىيان دەكاتەو پىنى وايە (ئاوەدانكەردنەو بەيەكى خىزاو بەرفراوان لە سەنتەرى قەزاو سەنورەكە ھەيە ھەر بۆيە پىويستىمان بە پرۆژەو بودجەى زىياتر ھەيە..) وەكو گوڤارى گولان سەردانى چەند گەرەكەكى ناو سەنتەرى قەزاكەمان كەردو لەنزىكەو چەندىن ھاوولائىيان دواند لە گەرەكانى (شىخان و كانى زەردو سەر رىنگاى پىنجوین و بەرگىوو..) كەموكورتى بەرچا و دەبىنراو ھاوولائىيانىش لىرەو لەوئى باسيان دەكەرد، تەنانت گەرتەكانى ناوو قوتابخانەو بوارى تەندروستىش ھەبوو، لەلایەكى ترەو پىمان سەيربوو گەرەك ھەيەت خەلكەكە ناويان لىنايىت (فەلوجە)، كاتىكش بۆ ئەو گەرەكە بەرپىكەوتىن و ھاوولائىتەكەمان لەو گەرەكە دواند وتى: ئەو گەرەكە لەبەر خراپى نەبوونى خزمەتگوزارىيەكان و بىسەرەوبەرى كۆلان و خانووەكان بە گەرەكى فەلوجە ناودەبىرت، ھەرەھا گشت خانووەكان تا ئىستا بىن تاپۆن و نازانىن بۇجى حكومەت و لاينەى بەرپىس لاىەك لە ئىمە ناكەتەو. ھاواكات ھاوولائى ھادى ئەحمەد لە گەرەكى سەراو وتى: كۆلانى گەرەكەكەيان بۆ كۆنكرىت كەردىن، بەلام زۆر خراپەو نارى مالان و باران بە تەواوى نارووت و لە ناو زۇربەى كۆلانەكان ئاوەنگ دەخواتەو، واتە كارەكە سەرلەنوئى چاكي بكەتەو. سەبارەت بە ئەگەرى پىسبوونى ئاوى خوارنەو دەش كە لىرەو لەوئى باس دەكرىت عەبدوللا غەرىب وتى: (ئاوى بىرەكانمان گومانى پىسبوونى لى دەكرىت و زۆر پاك نىيە و كەمىشە، زىياتر لە وەرزى ھاويان تووشى كىشەى كەم ئاوى دەبىن، بەلام ئەو گەرەك و شوئىنانەى لەسەر پرۆژەى ئاوى سەراون بىن گەرتىن). لەلایەكى ترەو نەخۆشخانەى سىل كە پىشماو بەك لەمەوبەر برىاردرا بەئىترىتە سەنورى شارى سەيدساق ناپەزايەتى و گەرتىكى گەورە لىكەوتەو وەو خەلكەكە لە ژيانى خۇيان و مندالەكانىيان

دەترس ھەرەكو ھاوولائى سەويان عومەر پىنى راگەياندىن كە ئەوان بەھىچ جۆرىك رازى نىن لە سەنورەكەى سەيدساق نەخۆشخانەى سىل دابەرزىت، چونكە خەلكەكە لەبەر بلاووبوئەوئى نەخۆششىيەكە لەم نەخۆشخانەيە زۆر ترساون. ھەرەھا سەيد ساق ئەو شارەيە كە بەسەرما ناسراو ھاوولائىيان لەم وەرزدا پىويستىان بە سوتەمەنىيە، لەبارەى كەمى و گرانى سوتەمەنى بەتايبەتى نەوت ھاوولائى عومەر عەبدوللا وتى بارودۇخمان بەو وەرزى زستانە زۆر خراپە و برىاربوو سى بەرمىل نەوتمان بىن بەدەن، بەلام تا ئىستا يەك بەرمىل نەوتمان وەرگرتەو.

لەبەر نەبوونى ناحىە مامەلەى ھاوولائىيان دواوەكەوت

ئەم گەلبى و داواكارىيانەى ھاوولائىيانمان گەياندە يەكەى ئىدارەى شارەكەو سەردانى قايمقامىيەتمان كەرد، لەوئى قەربالغىيەكى زۆرمان بىنى، وتەى ھاوولائى عەلبى عەبدوللان بەبىرھاتەو كە پىنى وتىن (لە فەرمانگەكانى سەيد ساق كارو ئىشەكان زۆر بە سستى بەرپۆە دەچىت و بۇ ھەندى كارو مامەلەش دەبىت سەردانى شارى سلىمانى بكەين، ئەمەش ماندووبوون و خەرجى دەوت، لەلایەكى ترەو ھاتوچوئى گوندنشىنەكانى سەنورەكە بۇ ھەر مامەلەيەك زەحمەتەيەكى زۇربان بۇ دىنىت پىنش)، ھەر بۆيە راستەموخۇ پرسىارى ئەو قەربالغىيەى ھاوولائىيانمان لە قايمقام كەرد لە ھەلامدا ئەركان ھەسەن قايمقامى قەزاي سەيد ساق وتى: قەربالغىيەكى زۆرمان لەسەرە ھۆكارەكەشى بۇ ئەو دەگەرپتەو سەنورەكە بەرفراوانەو ژمارەيەكى زۆر گوندى لەسەرەو تاكە يەك ناحىەش لە سەنورەكەمان ھەيە كە پىويستى بەو دەكەرد دوو تا سىن ناحىەى ترىش لە سەنورەكەمان دابەرزابوايە، بۇ ئەو مەبەستەش داوامان لە پارىزگاي سلىمانى كەردو، بەلام داواكەمان جىيەجى نەكراو، ھەر لەبەر ئەو قەربالغى و نەبوونى ناحىەيە لە سەنورەكە ئىمە ناتوانىن بەپىنى پىويست خزمەت بە ناوچەكە بكەين و بە فرىاي ھەموو كارو پرۆژە خزمەتگوزارىيەكان ناكەوين. ھەرەھا ئەو قەربالغىيەى ئىستاتاش كە ھەيە ھەندىكى بۇ مامەلەى قەربەبوو كەردنەوئى سەردەمى رۇيى لىناوچو دەگەرپتەو، چونكە ھەر ھەموو گوندنشىنەكانى سەنورەكە پرويان لە سەنتەرى قەزاكە كەردو.

گەرەكى سەر رىنگاى پىنجوین لەبەر بىسەرەوبەرى ناويان ناو ھەلوجە

قەزاقەمان فەرمانگەھى ئاۋەدانكردەنەۋىيە كە تاۋەكو ئىستاتە ئەۋ فەرمانگەھىمان نىيە، چونكە گوندىكى زۆر لەسەر قەزاقەھىو برپارىكىش لە ۋەزارەتى شارەۋانىيەۋە بۇمان ھاتوۋە كە ناتوانىن نامىرو ئۆتۆمىيلى شارەۋانى بۇ گوندىكان بىيەن و كارو ئىشىيان پىئ ئەنجام بدەين، بۇيە لە كاتىك فەرمانگەھى ئاۋەدانكردەنەۋە ھەيئەت، ئەۋ فەرمانگەھى دەتوانىت ئىشوكارەكانى گوندىكان جىبەجى بكات، ھەرۋەھا ھەندىك لە فەرمانگەكانمان پىۋىستى بە بىنايە ھەيە، چونكە چەند فەرمانگەھەك لە ناۋ بىنايە قايىمقامىيەتن ھەر بۇيەش ئىستاتە شوئىنەكى ئىمەش بەپى پىۋىست نىيە.

كارگەھىكى رىسايكلىن دادىرەت

سەبارەت بە كۆكردەنەۋەۋە خۇرۇزگاركردن لە زىلۇخاشاك قايىمقامى قەزاقە سەيد سادق وتى. لە لاى ئىمە تا ئىستاتە پاككردەنەۋەۋە كۆكردەنەۋەۋە فرىدانى زىلۇخاشاك لە لاين شارەۋانىيەۋە ئەنجام دەدرەت و ئەۋانىش بە ئەركى خۇيان ھەلدەستن و قەزاقە پاك دەكەنەۋە و زىلۇخاشاكەك بۇ دەرەۋى شارەكە دەگۈزەنەۋە، بەلام شىۋازى خۇرۇزگاركردن لە زىلۇخاشاكەك زۆر خراب و ناتەندروستە و

خەلكى سنوورەكە قىبول ناكەن نەخۇشخانەى سىبل لە دەقەرەكەيان دروست بكرىت

ھۆكارىكى سەرەكىيە بۇ پىسبوۋنى ژىنگە، لەلاين ۋەزارەتى شارەۋانى و بەرپۆبەرەيەتى شارەۋانىيەكانى پارىژگاى سلىمانى بەلىنئان پىداۋىن كە كارگەھىكى رىسايكلىن لە سنوورى قەزاقە سەيد سادق دابىرەت.

نەخۇشخانەكى سىبل

سەبارەت بە نەخۇشخانەى سىبلە كە برپارە لە سنوورى قەزاقە سەيد سادق دروست بكرىت كە گلەيى و نارەزاى خەلكىشى لىكەوتتەۋە قايىمقامى قەزاقە سەيد سادق وتى. ئەم نەخۇشخانەيە بە حىساب بە زەخت و پىداگرى لە لاينەن حكومەتى عىراقەۋە ھىنراۋتە ھەرىمى كوردستان و كە دىيانەۋىت لە سەيد سادق لەگوندى سەراۋ دابىرەت ئەۋە بەمەبەستى سىۋود ۋەرگرتنى سنوورەكە بوۋە و شوئىنەكەش لە لاينەنى پىۋەندارو شارازوۋە بۇ ئەۋ جۆرە نەخۇششىبە بە گونجاۋ دانراۋە، ھەرۋەھا بۇ خەلگەكە روونكرۋەتەۋە كە ئەۋ نەخۇشخانەيە ھىچ زىيانكى بۇيان نىيە و ھەۋلى جىدىش دەدەن و بەلىنئىشىيان داۋە ئەگەر ئەۋ نەخۇشخانەيە ھەر زىيانكى تەندروستى بۇيان ھەيئەت ئەۋە خەلكى ئەۋ سنوورى لى پىپارىزىن.

ئەركان ھەسەن قايىمقامى قەزاقە سەيدسابق بۇ كۆلان :

لەبەر قەرەبالغى و نەبوۋنى ناحىيەيە فرىاي ئەۋ ھەموو كارو پىرۆژە خزمەتگوزارىيە ناكەۋىن

لە سەنتەرى قەزاقە پىۋىستىمان بە بىنايە قوتابخانە ھەيە

سەبارەت بەۋەى بۇ سالى ۲۰۱۲ زىاتر پىۋىستىيان بە چ پىرۆژەيەكە قايىمقامى قەزاقە سەيد سادق وتى. سەيد سادق تارادەيەك كارو پىرۆژى بۇ كراۋە، بەلام ئەۋ كارو پىرۆژە خزمەتگوزارىيەنە بەپى پىۋىست نىيە، بۇيە ئىستاتە پىۋىستىمان بە خزمەتگوزارى زىاتر ھەيە، چونكە قەرەبالغىيەكى زۆر لەسەر ئەۋ قەزاقەيە بەۋە ھۆيەشەۋە خەلگىكى زۆر لە سەيد سادق خانوۋ دروست دەكات و تىيىدا نىشتەجى دەيىت، ھەموۋ ئەۋانىش ۋا دەكات داۋاكارى لەسەر كارو پىرۆژە خزمەتگوزارىيەكان لە زىادبوۋندا يىت. لەروۋى خزمەتكردى خەلگ و گەرەكەكانەۋەش پىۋىستىمان بە قىرتاۋو كۆنكرىتكردى كۆلان و شەقامەكانى چەند گەرەكەكە، ھەرچەندە ئەۋ سالى پىرۆژى كۆنكرىت و قىرتاۋاكردى چەند گەرەكەكەكىمان ئەنجامداۋو لە روۋى ناۋ و ئاۋەپۆشەۋە ئەۋ گەرەكەكانەى كە لە كاتى خۇى بە زىدەپۆيى دروست كراۋن تا ئىستاتە بىيەش لەم جۆرە پىرۆژە گرنگ و پىۋىستاتە، ھاۋكات لە بوارى كەرتى تەندروستى و پەرۋەدە قىرتاۋ و ئاۋو ئاۋەپۆ پىۋىستىيان بە پىرۆژە ھەيە. ھەرۋەھا لە ناۋ سەنتەرى قەزاقەش پىۋىستىمان بە بىكەى تەندروستى و بىنايەى قوتابخانەى تر ھەيەۋە لە روۋى مىلاكاتىشەۋە لە ھەموۋ فەرمانگەكان بە تاييەتى لە مىلاكاتى مامۇستاي ۋانە زانستىيەكان مەكۇورى ھەيە. ھاۋكات يەكك لە داۋا سەرەكىيەكانى لاۋان و خەلگى شارۋچەكە سنوورەكە كرنەۋەى كۆلىژ و پەيمانگايە لە قەزاقە سەيد سادق، چونكە سالانە بە دىيەھا كەسمان ئامادەى تەۋاۋ دەكەن و لە شارو شارۋچەكەكانى كوردستان لە زانكۆ و پەيمانگاكان درىژە بە خويئند دەدەن.

بەۋى زىدەپۆيى زۆرۋە كىشەى تاپۇش زۆرە

سەبارەت بەۋەى كە سەيد سادق زۆرتىر پىرۆژى تىداۋو و تا ئىستاتە بەشى زۆرى لەۋ كىشانە ھەر ۋەكو خۇى ماۋەتەۋە و خانوۋەكان

بەسەر خەلگەكە تاپۇ نەكراۋە قايىمقامى قەزاقە سەيد سادق وتى. لە كاتى خۇيدا لەسەرەتاي ئاۋەدانكردەنەۋەى سەيد سادق و تا چەند سالىك پىش ئىستاتە رىژەيەكى زۆر خانوۋ بە زىدەپۆيى دروستكرۋە ھەر ئەمەش ۋاكردوۋە كە كىشەۋە گىرتىكى زۆرمان لەسەر تاپۇكردى خانوۋەكان يىتە پىش و تا ئىستاتە ئەۋ كىشانە چارەسەرەنەكراۋن و يەكك لەۋ گەرەكەكە گەرەكى شىخانەۋە گەرەتەين گەرەكەكە ھەر ھەموۋى تاپۇى بۇ نەكراۋە ئىستاتە مامەلەى تاپۇيەكانىان نرىك بۇتەۋە كە لە چەند رۆژى دادىت دەست بە تاپۇكردى خانوۋەكانىان دەكرىت، ھەرۋەھا گەرەكى ھەسارو سەراش ئەۋ خانوۋانەى كە بە زىدەپۆيى دروستكرۋان و ھىشتا مامەلەۋە كارى تاپۇيان بۇ ئەنجام نەدراۋە، ھاۋكات گەرەكى بەركىۋو يا بەختىارى كە گەرەكەكى بەرفرەۋانە كە لە كاتى خۇى بەشىۋەكى ۋانارپك بە زىدەپۆيى دروستكرۋە كە ناۋيان ناۋە گەرەكى فەلوجەۋە ئەۋ گەرەكەش تاپۇى نىيە، ھۆكارى سەرەكى ئەۋ زىدەپۆيانەش دەگەرەتەۋە بۇ نەبوۋنى ماستەرىلان.

سنوورەكە پىۋىستى بە سايلايە

سەبارەت بەكەرتى كىشتوكالى قايىمقامى قەزاقە سەيد سادق وتى. دەشتى شارەۋور يەككە لەۋ دەشتە بەناۋانگ و بەپىت و بەرەكەتەى كە سالانە بەروبوۋمىكى زۆرى ھەيە بە تاييەتى دانەۋىلگە كە ھەموۋ شارو شارۋچەكەكانى ترى كوردستان سوۋدى لى ۋەردەگرن، بەلام سايلاۋمان نىيە كە زۆر پىۋىستەۋە برپارىشە ۋسايلاۋ لە ھەرىمى كوردستان دروست بكرىت و يەكك لە سايلاۋكان لە قەزاقە سەيد سادق و بۇ ئەۋ پىرۆژە ستراتىژيەش ۲۰۱۲ دەست بە جىبەجىكردى ئەۋ تەرخانكردوۋە و برپارە و بەلىنئىشىيان پىداۋىن كە لە سالى ۲۰۱۲ دەست بە جىبەجىكردى ئەۋ پىرۆژە بكرىت.

كەمى بىنايە بۇ فەرمانگەكان

سەبارەت بە كەمى بىنايەى فەرمانگەۋە بگرە نەبوۋنى فەرمانگەى پىۋىست بۇ قەزاقە قايىمقامى قەزاقە سەيد سادق وتى. يەكك لەۋ فەرمانگەنى كە زۆر پىۋىستە بۇ سنوورى